



بیان مساله

تهیه و تنظیم:
دکتر نیلوفر معتمد
متخصص پزشکی اجتماعی
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

چرا بیان مسأله مهم است؟

- ▶ خواننده را در مورد ضرورت انجام تحقیق مورد نظر توجیه کنیم و نشان دهیم چرا تحقیق مان مهم است؟
- ▶ ابعاد تحقیق را روشن کنیم.
- ▶ خلاهای و تناقضات علمی موجود در آن زمینه را پر رنگ نموده و نشان دهیم که نتایج تحقیقمان چگونه در پاسخ به آنها می تواند موثر باشد.
- ▶ کلمات و واژه های تخصصی و یا خاص در تحقیق خود را بیان نماییم.
- ▶ این بخش پی و زیر بنای تحقیق است.
- ▶ به خاطر اهمیت این بخش بهتر است حداکثر تلاش در جهت زیباتر کردن و رساتر کردن آن انجام شود.

چرا بیان مسأله مهم است؟

- ▶ در توصیف مسأله باید به صورت يك رشته منطقي و گویا حرکت نمائیم .
- ▶ مسأله را از جنبه‌هاي مختلف مورد توصیف قرار دهیم .
- ▶ با آوردن آمار هاي دقيق و مناسب در جهت ارائه دلایل كافي در مورد مسأله بودن تحقیق مورد نظر باشیم.

خصوصیات مهم بیان مسأله

- ▶ کوتاه و مختصر و مفید بودن
- ▶ در عین اختصار تمام اطلاعات لازم را به خواننده منتقل سازد.
- ▶ همبستگی و انسجام مطالب در بیان مسأله بسیار مهم است. پراکنده گویی و عدم وجود ارتباط منطقی بین قسمتهای مختلف بیان مسأله امری بسیار رایج است. زمانی می توان بیان نمود که انسجام کافی وجود دارد که حذف و یا جابجایی حتی یک پاراگراف باعث دشوار شدن درک مطالب شود.

خصوصیات مهم بیان مسأله

▶ بیان مسأله خوب از یک **کل** شروع شده و به تدریج به **جزئیات** می پردازد. شروع از یک کل باعث جذابیت بیشتر متن شده و باعث جلب بهتر توجه می باشد.

▶ استفاده از منابع و مستندات باید در راستای تبیین بهتر و دقیقتر موضوع و برای نشان دادن اهمیت کار باشد و نشان دهد که موضوع مورد پژوهش چه خلا علمی را پر خواهد نمود. استفاده زیاد از منابع توصیه نمی شود. همچنین انشای روان بیان مسأله نباید تحت تاثیر منابع قرار گرفته و به نظر برسد که متن بریده بریده است.

خصوصیات مهم بیان مسأله

▶ حتماً باید کلمات و مصادیق جدیدی که در منشور تحقیق زیاد مورد استفاده قرار می گیرد و یا کلماتی که اختصاصاً شما برای تحقیق خود ساخته اید را در بیان مسأله وارد نمایید.

▶ پاراگراف آخر بیان مسأله باید روشن و دقیق هدف عالی و نهایی تحقیق را بیان نماید. البته ممکن است این پاراگراف شباهت زیادی با عنوان و عبارت دقیق تر هدف کلی تحقیق بیابد که ایرادی ندارد ولی شما در این پاراگراف فضای بیشتری دارید تا هدف را در قالب عبارات و جملات مبسوط تری بیان نمایید.

در بیان مسأله می توان

- ▶ از اشکال، نمودارها و حتی جداول استفاده کرد.
- ▶ منابع زیاد و متعدد به صورت عمومی توصیه نمی شود. معمولا حداکثر ۲۰ تا ۳۰ منبع کافی است.

در بیان مسأله نباید

- ▶ ادعاهای بزرگ بنمایید.
- ▶ به شکل تمسخرآمیزی نتایج تحقیقات دیگران را زیر سوال ببرید.
- ▶ ملقمه ای از جملات و عبارات علمی را ردیف نمایید.
- ▶ از نتایج و نوشته های دیگران کپی برداری نمایید.

نقطه آغاز

- ▶ در ابتدا بررسی متون و پیدا کردن دید جامع به موضوع
- ▶ در ابتدا بهتر است فهرست وار آنچه که لازم می دانید را بیان نمایید. یعنی مشخص کنید که پیام پاراگراف‌های مختلف بیان مساله چه خواهد بود و بعد شروع به نوشتن بنمایید.
- ▶ سعی کنید بر اساس دانش خود، ابتدا انشای بیان مساله را تکمیل کنید و سپس جملات و عبارات خود را به منابع متصل نمایید.

دکتر علي اکبر حقدوست

در بیان مسئله نکات زیر آورده می شود

الف- توصیف دقیق مسأله

- توصیف ماهیت مشکل ونحوه بروز یا وقوع
 - وسعت و شدت وپراکندگی مشکل
 - عوامل دخیل در بروز مسأله
 - نحوه برخورد فعلی با مشکل
- در این قسمت شما دیگران را توجیه می کنید که موضوع شما مناسبت (اولویت) دارد.
- ب- اطلاعات زمینه ای
 - ج- هدف از انجام مطالعه
 - د- فواید پژوهش
- چه نتایجی از حل مشکل انتظار می رود.

فرمولي براي محتوای بیان مسأله

در تنظيم بیان مسئله رعایت نه بند الزامي است

تعريف مشکل طرح

اهمیت مشکل : با تاکید و ارائه آمارهاي موجود (بروز، شیوع)

عوامل موثر بر موضوع

نحوه برخورد با مشکل ، راه حلها و خدمات موجود (در حال حاضر)

عوارض ناشی از تداوم این مشکل

تناقضات و یا خلاء هاي موجود (در صورت وجود): اساس است. اگر

تناقض یا خلاء نباشد نمی توان طرح را توجیه کرد.

اطلاعات زمینه ای

در این تحقیق می خواهید چه کنید (توضیح بیشتری از عنوان، زمان،

مکان انجام طرح، گروه شاهد و مورد)

فواید ناشی از اجرای این تحقیق (کاربرد)

اطلاعات زمینه ای

- ▶ توصیف زمینه ای که در آن، مشکل و علل آن به وجود می آید.
- ▶ مثل ویژگیهای جغرافیایی، اجتماعی و اقتصادی منطقه و سایر اطلاعات مربوط به منطقه ای که مشکل در آن بروز کرده است.
- ▶ در قسمت آخر بیان مسئله اصطلاحات، عناوین و مخففها را برای خواننده ای که با این عناوین آشنا نیست مشخص می کنید. بهتر است فهرست این موارد را در بخش تعریف واژه های پروپوزال بنویسید.